РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-
ӘДІСТЕМЕЛІК ЖУРНАЛ
ЖУРНАЛ НҰР-СҰЛТАН ҚАЛАСЫНДА МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ
АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІНДЕ ТІРКЕЛГЕН №16781-Ж
«ҚАЗАҚСТАН ҰСТАЗЫ»

ДИПЛОМ

I ДӘРЕЖЕЛІ

Адилова Мохира Рахманалиевнаға

Мерзімді баспасөз басылымында "Үздік нәтиже " көрсетіп, Шәкірттерін білім нәрімен сусындатып, тәлім-тәрбие беру арқылы жақсы қасиеттерді бойында дарытып, адамгершілік рухта бағыт-бағдар бергені үшін

МАРАПАТТАЛАДЫ

Бас редактор:
Еркін Е.А.
Тіркеу
№0449

Алматы 2021 жыл

Мирхакимова Динара Курбаналиевна
математика пәні мұғалімі

2022-2023 оку жылында оқушым – Абдугаппар Зарина аудандық пән олимпиадасында жүлделі III орынға иеленді.

2022 жылы «Рухани жаңғыру» ақпараттық – сараптамалық орталығы» «Тағылым» Республикалық ғылыми – әдістемелік журналы «Үздік сабақ» номинациясы бойынша I орын алғандығы үшін дипломмен марапатталды.

2022-2023 оқу жылында мұғалімдер арасында математика пәнінен «Сабақтардағы әр түрлі әдіс-тәсілдерден пайдалану» тақырыбында өткізді, жоғары деңгей деп табылды.

«Жас ғалым – 2023» атты Республикалық мектеп оқушылары арасында өткен ғылыми жоба байқауына оқушысы Абдугаппар Зарина математика пәні бойынша қатысып, диплом және алғыс хатпен марапатталды.

2022-2023 оқу жылында Абдугаппар Зарина «Алтын сақа» атты аудандық кезеңінде жүлделі III орынға иеленді.

2023 – 2024 оқу жылында аудандық ғылыми жоба байқауында 9 «А» сынып оқушысы – Шерметова Эльнара жүлделі III орынға иеленіп, алғыс хатпен марапатталды.

11.10.2023ж 7 «Б» сыныпта «Көпмүшелерге амалдар қолдану» тақырыбында ашық сабақ өткізді, ол жоғары деңгейде деп табылды.

Адилова Махира Рахманалиевна,
Өзбек тілі өзбек әдебиеті пәні мұғалімі

2022-2023 оқу жылында оқушым Убайдуллаева Наргиза аудандық пән олимпиадасында жүлделі I орынға иеленді. Республикалық олимпиаданың облыстық кезеңіне қатысып жүлделі III орынға иеленді. Аудандық «Білімнің басты құндылықтары: отаншылдық, білімге құштарлық, еңбекқорлық» тақырыбындағы «Тамыз кеңесінің» өзбек тілі пәні секция жұмысында пәнді оқытуда өзінің кәсіби біліктілігі мен озық-ойлы ізденісінің жаңалықтарымен бөліскені үшін марапатталды.

«Өрлеу»БАҰО АҚ Түркістан облысы және Шымкент қаласы бойынша кәсіби даму институт филиалы. Шығармашылық ізденістері мен қол жеткізген кәсіби табыстары және білім беру жүйесін дамытуға қосқан үлесі үшін мадақтамамен марапатталды.

«ҮЗДІК МЕДИА САБАҚ-2022» байқауында заман талабына сай оқытудың креативті әдістерін қолдануда шеберлік танытып, білім берудің жаңа бағыттарын айқындауға қосқан үлесі үшін III дәрежелі дипломмен марапатталдым.

2022-2023 оқу жылындағы жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың облыстық кезеңінің жүлдегерін дайындап, білімді, дарынды болашақ тұлғаны қалыптастыруға қосқан әр үлесім үшін **«Облыстық дарынды балаларды анықтау және қолдау орталығының»** алғыс хатымен марапатталды. Ұлағатты ұстаздық еңбек жолында кәсіби шеберлігімен, шығармашылық ізденістерінің нәтижесінде білім бәйгесіне қосқан шәкірттері жоғары нәтиже көрсетіп, ауданның білім саласының өркендеуіне өзіндік үлес қосқаны үшін аудандық мадақтамамен марапатталды. 2023 оқу жылында Облыстық мұғалімдер олимпиадасына қатысып I дәрежелі дипломмен марапатталды.

Мектеп директоры Г. Дилаова

ҚҰРМЕТ ГРАМОТАСЫ

Адилова Махира Рахманалиевна

Жаңартылған білім беру мазмұны аясында
инновациялық оқу-әдістемелік кешенді Республика көлемінде
баспа бетіне жариялап «Ең үздік басылым» номинациясын
иеленгені үшін марапатталады

Награждается за издание и распространение
инновационного учебно-методического комплекса
на Республиканском уровне
и за номинацию «Лучшее издание»

«Darynzerde ortalygy» атты
Республикалық ғылыми
оқу-әдістемелік орталық директоры: *С.Б.Тұрапбай*

2024 жыл

№ 007/630

АЛҒЫС ХАТ

Жалпы білім беретін мекемелердің
бітіруші сынып оқушылары арасында өткен
«ТАЛАНТТЫ ЖАСТАР»
халықаралық шығармашылық байқауының жеңімпазы
Төлеби ауданы, «Жыланбузған» жалпы орта мектебінің оқушысы

ИКРАМОВА ЖАСМИНА

Оқытушысы: *Адилова Махира*

МАРАПАТТАЛАДЫ

Қ.Байболов
Жұмабек Тәшенев атындағы университетінің ректоры

И.Хашимжанов
ҚР ӨЭМҚБ «Дустлик» қауымдастығының төрағасы

Ш.Тохтасимов
Өзбекстан мемлекеттік хореография академиясының ректоры

АЛҒЫС ХАТ

Жалпы білім беретін мекемелердің
бітіруші сынып оқушылары арасында өткен
«ТАЛАНТТЫ ЖАСТАР»
халықаралық шығармашылық байқауының жеңімпазы
Төлеби ауданы, «Жыланбузған» жалпы орта мектебінің оқушысы

ИКРАМОВА ЖАСМИНА

Оқытушысы: ***Адилова Махира***

МАРАПАТТАЛАДЫ

Қ.Байболов Жұмабек Тәшенев атындағы университетінің ректоры	**И.Хашимжанов** ҚР ӨЭМҚБ «Дустлик» қауымдастығының төрағасы	**Ш.Тохтасимов** Өзбекстан мемлекеттік хореография академиясының ректоры

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ

«ӨРЛЕУ» БАУО АҚ ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫ ЖӘНЕ ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ БОЙЫНША КӘСІБИ ДАМУ ИНСТИТУТ ФИЛИАЛЫ

МАДАҚТАМА

Шығармашылық ізденістері мен қол жеткізген кәсіби табыстары және білім беру жүйесін дамытуға қосқан үлесі үшін

Түркістан облысы, Төлеби ауданы Жыланбұзған ЖОББМ

өзбек тілімен әдебиеті пәні мұғалімі

Адилова Махира Рахманалиевна

марапатталады

№ 936

Шымкент, 2023

[illegible], директор

Darynzerde ortalygy

СЕРТИФИКАТ

Адилова Махира Рахманалиевна

Жаңартылған білім беру мазмұны аясында
инновациялық оқу-әдістемелік кешенді баспа бетіне
жариялап Республика көлемінде таратылғаны үшін берілді

Награждается за издание и распространение
инновационного учебно-методического комплекса
на Республиканском уровне

«Darynzerde ortalygy» атты
Республикалық ғылыми
оқу-әдістемелік орталық директоры: *С.Б.Тұрапбай*

2024 жыл

№ 007/630

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ОҚУ-АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ

«ӨРЛЕУ» БАҰО АҚ Түркістан облысы және Шымкент қаласы бойынша кәсіби даму институт филиалы

ДИПЛОМ

ОБЛЫСТЫҚ МҰҒАЛІМДЕР ОЛИМПИАДАСЫ

І ДӘРЕЖЕЛІ

Түркістан облысы Төлеби ауданы

Жыланбұзған ЖББМ өзбек тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі

Адилова Масира Рахманалиевна

марапатталады

№ 7865

Шымкент, 2023

ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫ ЖӘНЕ ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫ БОЙЫНША КӘСІБИ ДАМУ ИНСТИТУТЫ

Л. Т. Искакова, директор

Жас Ұлан

Жүзден - жүйрік, мыңнан - тұлпар!

Жас ғалым

Алғыс хат

Құрметті
Адилова Махира Рахманалиевна!

Республикалық «Жас ғалым» журналы мен облыстық «Жас Ұлан» бірыңғай балалар мен жасөспірімдер ұйымы бірлесіп ұйымдастырып отырған «Жас ғалым» шығармашылық байқауында оқушыңыз жеңімпаз болғаны үшін және Егеменді еліміздің жас жеткіншектеріне сапалы білім мен саналы тәрбие беріп, оқушы бойына ұлттық рухты дамытып, шығармашылық қабілетін арттыруға үлес қосқаныңыз үшін алғыс білдіреміз.

Республикалық «Жас ғалым» журналының бас редакторы: **Ж.Қ.Төлтебай**

«Жас Ұлан» бірыңғай балалар мен жасөспірімдер ұйымының төрағасы: **А.Е.Амиртаев**

Тіркеу №1505

2024 жыл

ҚҰРМЕТ ГРАМОТАСЫ

<u>Адилова Махира Рахманалиевна</u>

Жаңартылған білім беру мазмұны аясында инновациялық оқу-әдістемелік кешенді Республика көлемінде баспа бетіне жариялап «Ең үздік басылым» номинациясын иеленгені үшін марапатталады

Награждается за издание и распространение инновационного учебно-методического комплекса на Республиканском уровне и за номинацию «Лучшее издание»

«Darynzerde ortalygy» атты
Республикалық ғылыми
оқу-әдістемелік орталық директоры: *С.Б.Тұрапбай*

№ **007/630**

2024 жыл

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ӘДІСТЕМЕЛІК ЖУРНАЛ
ЖУРНАЛ НҰР-СҰЛТАН ҚАЛАСЫНДА МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ
МИНИСТРЛІГІНДЕ ТІРКЕЛГЕН №16781-Ж
«ҚАЗАҚСТАН ҰСТАЗЫ»

ҚҰРМЕТ
ГРАМОТАСЫ

Адилова Мохира Расманалиевна

Оқушыларды оқытуда талмай еңбек етіп,
біліммен сусындатып, оқушылардың
бойында адамгершілік асыл
қасиеттерді сіңіріп,
білікті ұстаз ретінде аянбай
қажырлы еңбек етіп,
білімге құштар, жаны жайсаң
нағыз патриот тәрбиелегені

үшін

марапатталады

Мектеп директоры

Бас редактор:
Еркін Е.А.

Тіркеу
№0449

Алматы 2021 жыл

ҚАЗАҚТЫҢ ОЮ-ӨРНЕГІНІҢ МӘНІ МЕН МАҒЫНАСЫ

Газибаева Жасмина,
«Жыланбұзған» жалпы білім беретін мектеп КММ-нің 6 «А» сынып оқушысы.
Жетекшісі: Адилова Махира Рахманалиевна өзбек тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі.
Түркістан облысы, Төлеби ауданы.

Ата-бабамыздан келе жатқан тарихы терең осы өнер дүниесі өзінше бір ғылым десек те болады. Оймен, сөзбен жеткізе алмаған сезімді, табиғат әлемінің жұмбағын бір өрнекке сыйғыза білгеніне қайран қаласың! Қазақ ою-өрнегінің өзіне тән даму жолы мен тарихы бар. Тарихи ғылыми деректерге жүгінсек қазақ халқының ою-өрнек өнері ежелгі замандардан бастау алып, қазақ жерін мекен еткен көшпелі тайпалар өнерінің ықпал әсерімен сан ғасырлар бойы қалыптасып, өзіне тән белгілі бір жүйеге келгенін қапысыз танып едік.

Ою - өрнек өнерінің белгілі бір халыққа ғана тән тума ерекшеліктері сол халықтың бейнелеу, әсемдікті қабылдау мәдениетінің басты белгілерімен, ұлттық қолтаңбамен тікелей сабақтасып жатады. Қазақ қолөнерінің ертеректе пайда болғанын Досбай тауларында бейнеленген суреттер, Ұлытаудан табылған керамика ыдыстары дәлел бола алады. Қазақ ғалымдарының еңбектерінде ою-өрнектердің түрлері, атаулары, шығу тарихы туралы көптеген құнды еңбектер жазып, деректер келтіреді. Қазақтың ою-өрнегінің бірнеше ондаған ғасырлық тарихы бар, атадан балаға, ұрпақтан-ұрпаққа мұра болып, үнемі қолданыста болып, дамып келе жатқан өнер түрі.

«Өнер көзі – халықта» дегендей, өнер түрлері елде мол, халықпен бірге жасап келеді, және жасай береді. Осындай өнер түрлерінің бірі ұлттық ою-өрнектердің тәрбиелік мәнін аша түсіп, оқушыларға меңгерту жолдарын қарастыру, зерттеп жариялау – әр уақытта да ұлағатты іс болмақ.

Қазақтың ою-өрнегі біздің халқымыздың мәдениетін, оның ішінде ерекше көзге түсетін көне мұрамыз ою-өрнектерді бағалауға, ою-өрнектердің жасалуын танып, осы өнерді жалғастыра білуге, ою-өрнектердің тарихы, олардың қазіргі заманда қолданылуы мен ерекшеліктері, дамуы, қоршаған ортаның сұлулығын тани білуге үйрету мәселелерін қарастырады.

Ою-өрнектің біздің заманымыздың мыңдаған жылдар бұрынғы халықтарда да сонщалық ескі дәуірден бері келе жатқан халықтық өнердің бір түрі болып саналады. Қазіргі шеберлердің іс үлгілерін зерттеу нәтижесінде анықталған ою-өрнектердің 200-ден астам түрі бар. Өрнектердің шығу тарихы, адам өмірімен, тұрмысымен байланысты екенін көрсете келе олардың даму ерекшелігін, дәуірдің, адам баласының сана-сезіміне қарай өрнектің таңба, элементтердің дамуы мен өркендеу ерекшелігін байқауға болады. Ою-өрнектің дамуы, сонымен қатар дәуірдің даму тарихына қарай сәулет өнеріндегі стильдік сипатқа ие болды. Архитектурадағы өрнектердің сипаты дәуірге байланысты сипат алса, барлық сол кездегі бейнелеу өнерінің түрлері соған байланысты дамып, стильдік бағытта орын алады. Өрнектік элементтердің түрленуі оның тарихи дамуға байланысты екенін, өрнектік сипатқа талдау барысында анықталды.

Қазақ ою-өрнегі – ғасырлар бойы дамып келе жатқан өнер туындысы. Ою-өрнек өнері – қазақ халқының ауыз әдебиеті секілді мәдени шежіре.

Халқымыздың қай қолөнер саласын алсақ та, ою-өрнектер өзіндік ерекшелігін сақтай отырып, белгілі бір тәртіппен орналасқанын көреміз. Олардың ежелден келе жатқан нұсқаларында элементтер құстың, гүлдің, жануарлардың түрін тұспалдап тұратыны белгілі.

Ою-өрнектерде, бояу түсі мен мәнерінің тепе-теңдік принципінің берік сақталып келуі негізгі ерекшелік болып саналады. Қазақтың ою-өрнектеріндегі бояу композициясының тереңдігі, көркемдігі мен оның белгілі бір идея әуенінен туындайтындығы – бұл өнердің эстетикалық әсерлілігін байыта түседі. Бояу түсінің құнарлығы, қайталануы, назар аударарлығы көп жағдайда қазақ ән-күйіне бір сарындас болып келеді. Сайып келгенде бояу үндестігі, бояу шешімі ою-өрнек өнерінде адамға идеялық және эмоциялық жағынан мықты әсер ететін негізгі арқау болып табылады.

Көне түркілердің түсінігі бойынша, құс-көктің, балық-судың, ағаш-жердің белгісі. Сол қазақ ою-өрнегінің мақұлық аты, нәубет аты, ғарыш аты, тіке сызықты нышандық, танымдық т.б. сарындарының мазмұнын байыта түсті. Халқымыздың ғасырлар бойы мұра болып келе жатқан мәліметтерге сүйенсек, шеберлер өздерінің қолөнер туындыларына табиғаттан алынған бейнені дәлме-дәл түсіруге ұмтылған.

Өнер шығармаларында түрлі түс жағынан болсын, бейнелеу жағынан болсын екі нәрсе қатар, яғни қарама-қарсы келгенде арасындағы айырмашылық көзге көбірек түседі. Мысалы, биік пен аласа, көрікті мен көріксіз, жарық пен көлеңке т.б. қатар келгенде, араларындағы айырмасын анық байқаймыз. Мұндай көріністі бейнелеуқарама-қарсылық деп те атайды. Кейде композициямызда түстерде бір-біріне бірігіп қарама-қарсылық үйлесімін тауып тұрады. Түрлі түстердің байлығы, сөздің ою-өрнегі ғана емес, халықтың бүкіл тарих бойына, санасына ұялаған дүниетаным түйсігі, ұғым наным жатыр. Түстердің терең тылсымын, оның құпия сырларын түсінуге, бағдарлауға талпыну қажет. Көркем шығармада түрлі түстерді қолдану тәсілдері мен түстердің арақатынасын анықтап алу керек. Көркем шығарманың құрылымына енген кезде, шығарманың бейнелейтін ойдың мазмұнына сай, көркем-образдық мазмұнына сай, көркем өзгерістерге ұшырау заңдылықтарын анықтау мен көркем түстердің өзара үйлесімділігіне байланысты, белгілі бір стильдік жүйеге тән ерекшеліктерін аша білу керек.

Қазақтың ою-өрнек өнерінде кездесетін әртүрлі саздағы (мотивтегі) элементтер көп ғасырлар бойы сұрыпталудан өтіп, әр шебердің өзінше өзгеріс енгізуінің арқасында бір түрден екінші түрге ауысып отырған. Ою жасаушылардың шығармашылық еңбегінің арқасында зооморфты саз өсімдіктер тектес сазға, геометриялық саздағы [illegible] зооморфты, немесе өсімдіктер тектес сазға т.с.с. [illegible] мұндай қазақ ою-өрнек өнерінде бірнеш[illegible] ттағыдай мыңдаған түрлі композици[illegible] лық [illegible] жас[illegible] болатындығының дәлелі.

Darynzerde ortalygy

СЕРТИФИКАТ

Адилова Махира Рахманалиевна

Жаңартылған білім беру мазмұны аясында
инновациялық оқу-әдістемелік кешенді баспа бетіне
жариялап Республика көлемінде таратылғаны үшін берілді

Награждается за издание и распространение
инновационного учебно-методического комплекса
на Республиканском уровне

«Darynzerde ortalygy» атты
Республикалық ғылыми
оқу-әдістемелік орталық директоры: С.Б.Тұрапба...

2024 жыл

№ 007/630

ГРАМОТА

"БІЛІМ ШЫҢЫ-ҒЫЛЫМ СЫРЫ"
Республикалық танымдық-ағартушылық, ғылыми-әдістемелік, педагогикалық журнал
Тіркеу куәлігі №15454-ж (01.07.2015)
ISBN 978-601-373-014-1

ОҚУ МЕН ТӘРБИЕ ҮДЕРІСІН ДАМЫТУДА КРЕАТИВТІЛІК ТАНЫТА ОТЫРЫП БҰҚАРАЛЫҚ АҚПАРАТ ҚҰРАЛДАРЫНДА ОЗЫҚ ІС-ТӘЖІРИБЕ ҮЛГІСІН ЖАРИЯЛАП, ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ШЕБЕРЛІГІН ЖОҒАРЫ ДЕҢГЕЙДЕ ТАНЫТҚАНЫ ҮШІН

Түркістан облысы, Төле би ауданы
"Жыланбұзған жалпы орта білім беретін мектебі"
коммуналдық мемлекеттік мекемесі

ӨЗБЕК ТІЛІ МЕН ӘДЕБИЕТІ ПӘНІ МҰҒАЛІМІ

АДИЛОВА МАХИРА РАХМАНАЛИЕВНА

МАРАПАТТАЛАДЫ

Бас редактор ____________ Б.А.Есен

WWW.BILIM-SHINI.KZ
ТІРКЕУ № 6584

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ, 2024

“ЖАС ҒАЛЫМ” ЖУРНАЛЫНЫҢ ЖЕҢІМПАЗДАРЫ

Ш.Уәлиханов атындағы
жалпы білім
беретін мектебінің
8 сынып оқушысы..
Түркістан облысы,
Созақ ауданы.

Азатбекова Дилноза,
№42 Фуркат атындағы
ЖББМ» 11 “А”
сынып оқушысы.
Түркістан облысы,
Сайрам ауданы.

Қуатбек Айбике
Мұратбекқызы,
М.Тасова атындағы
үш тілде оқытатын
мамандандырылған
мектеп-интернатының
8 сынып оқушысы.

Қалибек Нұрәли Нұрдаулетұлы,
Ш.Уалиханов атындағы жалпы білім беретін мектебінің 8 сынып оқушысы..
Түркістан облысы, Созақ ауданы.

6+

Жас Ғалым

Жүзден - жүйрік, мыңнан - тұлпар!

№4 (217) сәуір, 2024 жыл.

Дарынды балаларға арналған республикалық ғылыми-танымдық журнал